

Preek 7 april 2024
HWS Ontmoetingskerk
Johannes 21:15-23

Gemeente van Jezus Christus,
Aan het begin van de dienst zei ik dat je hier welkom bent. Welkom precies zoals je bent. Je bent welkom hier in het midden van de gemeenschap van Christus, welkom in de aanwezigheid van Christus... Je ben welkom zoals je bent... Dat is een prachtige boodschap... Hoe je hier ook zit, je bent welkom. Gods liefde is er ook voor jou. En dan maakt het niet uit of je leeft als een heilige of de grootste misdadiger bent. Al heb je iemand vermoord, en zondig je er de hele week er vrolijk op los... Je bent welkom. Welkom bij God. Welkom precies zoals je bent... Maar dat is niet het hele verhaal... Want vroeg of laat bots je dan tegen de harde werkelijkheid... Het evangelie, de paasboodschap gaat verder dan alleen de weg naar de Vader openen... Daar wil ik vanochtend met u over nadenken aan de hand van het verhaal van Petrus en Jezus bij het meer van Tiberias...

Als predikant maak ik mensen mee op verschillende hoogte- en dieptepunten in het leven. Zo ook in de laatste levensfase. Wanneer mensen weten: ik zal gaan sterven. Misschien duurt het nog dagen, weken, of zelfs maanden, soms zelfs nog een paar jaar... Maar het zal niet heel lang meer duren voordat mijn dagen hier op aarde over zijn. Dan zal ik naar God gaan en dan... Ja, wat dan? Dat is de grote vraag voor sommige mensen.

Er zijn mensen die ik spreek die er helemaal klaar voor zijn. Ze geloven en dus gaan ze ervan uit dat ze welkom zullen zijn bij God. Dat ze voor eeuwig zullen leven met Hem. Dat vind ik heel mooi en is vaak een getuigenis van een krachtig geloof.

Ik kom ook bij mensen die opkijken naar het moment van sterven. Ondanks dat ze al vele jaren trouw meelevend met de kerk, ondanks dat ze een levend geloof hebben, ondanks dat... Toch die spanning, soms zelfs de angst... Is het wel goed genoeg, is het wel echt voor mij? Vaak heb ik het in zulke gesprekken over de gelijkenis van de verloren zoon, waarin de Vader komt afrengen op de jongste zoon en hem met nieuwe kleding, een ring en een uitbundig feest weer verwelkomt in zijn gezin. Of ik vertel over de medegekruisigde die ondanks een zondig leven toch nog op het allerlaatste moment tot bekering komt, en die meteen welkom wordt geheten... De boodschap is: God wil iedereen verwelkomen, je bent welkom zoals je bent. Ik heb langere tijd moeite gehad met zulke gesprekken... Hoe kan het nu dat zulke gelovige mensen toch nog zoveel onzekerheid in het geloof hebben... Is het dan toch een klein geloof? Hebben ze ondanks vele jaren van trouwe kerkgang nooit één van de meest basale dingen van het geloof opgepikt? God is toch trouw aan Zijn beloftes? Waarom zouden wij daar dan aan twifelen? We lezen toch in de Bijbel dat we tekort schieten, maar dat God ons wil vergeven? Waarom vertrouwen ze er dan niet op? Ergens deed het mij pijn...

Langere tijd heb ik gedacht dat die mensen het dus nog nooit echt bevat hebben. Dat het geloof nog nooit helemaal in hun hart was neergedaald. Daar ben ik echter van teruggekomen... Volgens mij begrijpen die mensen iets wat ik nog niet begrepen had... Is het dus mogelijk juist een teken van een groter geloof... Ik zal het uitleggen, aan de hand van het verhaal van Petrus en Jezus dat we uit de Bijbel hebben gelezen.

In Johannes 20 klinkt het paasverhaal. Jezus leeft en Hij verschijnt aan verschillende mensen. In Johannes 21 gaat het over nog een verschijning van de Levende. Een aantal leerlingen zijn bij het meer van Tiberias. Ze gaan vissen, maar vangen niets. Toen het al ochtend was riep iemand vanaf de kant dat ze hun net aan de andere kant van het schip moeten

uitwerpen. Dat doen ze en het net zit overvol. De leerlingen beseffen dat het Jezus is en even later zitten ze rondom het kolenvuur te eten. Kolenvuur... Dat roept al de herinnering op aan de enige andere keer in Johannes, de enige andere keer in het Nieuwe Testament dat we dat woordje tegenkomen. En dat is bij de verloochening van Petrus... Twee weken geleden hebben we het daar ook over gehad hier in de kerk. Een voor velen bekend verhaal. Alle vier de evangelisten vertellen het. Petrus verloochent Jezus, niet één keer, niet twee keer, maar drie keer... Het is belangrijk om te beseffen hoe heftig dat was. Petrus was niet zomaar één van de twaalf, hij was één van de drie. Johannes, Jakobus en Petrus waren de drie discipelen die het meest door Jezus betrokken werden. Zijn inner circle, de kern van de discipelen als het ware. Zij zien de verheerlijking op de berg, zij zijn er bij om te bidden in Getsemane. Petrus is de rots waarop Jezus de kerk zal bouwen. Petrus is het die zichzelf boven de andere leerlingen plaatst door te zeggen: 'Misschien zal iedereen ten val komen, maar ik niet!' Maar precies deze leerling verloochent Jezus. Drie keer...

We lazen twee weken geleden uit Marcus. En juist in dat evangelie wordt nog eens onderstreept hoe heftig de verloochening was. Bij de derde keer lezen we daar: 'Maar hij begon te vloeken en zwoer: 'Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!'' Petrus vloekte en zweerde... Dit is niet zomaar een verloochening, het is nog eens een dubbele onderstreping met vier uitroepetekens erachter: ik ken die man niet... In de tijd van de Bijbel was loyaliteit veel belangrijker dan tegenwoordig. Veel van ons blijven vaak niet langer dan een paar jaar bij het zelfde bedrijf... Maar in de tijd van Petrus was loyaliteit alles. Als je ergens bij hoorde was je daar onderdeel van... Daar bleef je aan vasthouden, zelfs in de diepste tegenslag. Met dat vloeken en zweren zal het dus voor alle omstanders het duidelijk zijn geweest: die man hoort echt niet bij die Jezus. Een leerling die zo vloekt bij de associatie, het is ondenkbaar dat zo iemand een leerling is, dat kan niet... Petrus vervloekt Jezus. Zo diep gaat de verloochening...

Zo diep zal dus ook het schuldgevoel van Petrus zijn gegaan. En dan de geur van het kolenvuur... Bepaalde klanken, smaken, afbeeldingen of in dit geval geuren kunnen opeens een herinnering bij je naar boven halen. Zo zal het hier ook geweest zijn. De geur van het kolenvuur, de mensen eromheen. Petrus wordt weer bepaald bij zijn verloochening. En zo heeft Jezus het ook opgezet. De blijdschap van de verschijning van Jezus gaat samen met het overweldigende gevoel van tekort schieten. En dan het gesprek...

De eerste vraag: 'Simon, zoon van Johannes, heb je mij lief, meer dan de anderen hier?' Petrus wordt gevraagd of zijn liefde er nog is. 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' 'Weid mijn lammeren' zegt Jezus. En dan opnieuw: 'Simon, zoon van Johannes, heb je me lief?' En het antwoord is hetzelfde: 'Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.' Jezus zei: 'Hoed mijn schapen,' En dan, net als de verloochening, komt er een derde keer: 'Simon, zoon van Johannes, houd je van me?' Dan is het voor Petrus teveel. De derde keer dezelfde vraag, de drie verloocheningen. Petrus wordt verdrietig vanwege de vragen. Hij antwoordt niet meer uit zichzelf, hij zegt: "'Heer, u weet alles, u weet toch dat ik van u houd.'"

Jezus zegt nergens tegen Petrus dat zijn zonden zijn vergeven. Dat hoeft Hij ook niet te zeggen. De schuld is immers al op Golgotha betaald. Maar er is tussen Petrus en Jezus nog wel iets wat in de weg staat. En dat is toch die zonde, of beter gezegd het schuldgevoel van Petrus. Het maakt de relatie kapot. Het ligt bij Petrus, maar Jezus neemt het weg. Door het kolenvuur, door het drie keer stellen van de vraag wordt de pijn naar de oppervlakte gehaald. En vervolgens legt Petrus het

geheel bij Jezus neer: “Heer, u weet alles, u weet toch dat ik van u houd.” Petrus geeft zich over aan Jezus en kan alleen op Hem hopen. En in die daad van overgave wordt het goed. De pijn is op tafel, de zonde wordt aan de voeten van Jezus gelegd, en dan is het weg. Voor eeuwig weg. Het is goed. De relatie en ook het vertrouwen zijn weer hersteld.

Vanochtend zitten hier twee soorten mensen in de kerk. Zij die ergens een schuldgevoel over hebben, en zij die dat niet hebben. Tegen die eerste groep zou ik willen zeggen: vraag God om vergeving. Belijd je zonden... En je mag weten: jouw zonden zijn je vergeven. De schuld is betaald... Laat je schuldgevoel los. En zo is het ook, zo simpel in wezen. Maar tegelijkertijd zo ontzettend complex. Een schuldgevoel kun je niet zomaar loslaten.

De tweede groep, zij die zonder schuldgevoel hier zitten, zijn ook weer in twee categorieën in te delen. En dat verschil kan heel onduidelijk zijn, ik wil je uitnodigen om daarin bij jezelf ten rade te gaan. Want je kan zonder schuldgevoel hier zijn omdat je weet dat Jezus de hoogste prijs heeft betaald om jou te bevrijden... Alles is vergeven door het bloed van het lam... Of je kan hier zonder schuldgevoel zitten omdat je je zonden niet serieus neemt...

In Jeremia 17:9 staat: ‘Niets is zo onbetrouwbaar als het hart, onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?’ Ken jij je hart. Weet jij wat er ten diepste rondgaat in je hart? Is dat oprecht schuldgevoel? Of is dat geen schuldgevoel, en is dat terecht? Je zonden zijn je vergeven, maar staat je zonde nog wel in de weg?

In het gesprek tussen Petrus en Jezus zijn wij niet getuige van vergeving, maar van verzoening. De zonde van de verloochening was vergeven, maar het stond nog steeds in de weg. Het moest nog weg worden genomen... En Jezus doet dat. Hij zet de context: het kolenvuur, en als een chirurgische ingreep stelt Jezus drie keer dezelfde pijnlijke vraag... Bij het derde antwoord komt de pijn naar buiten...

Ik zal het zeker niet aanraden maar vergelijk het met het zelf trekken van een rotte kies. De kies doet veel pijn. Het schuldgevoel van Petrus. Dan trek je de kies, bijvoorbeeld door er een touwtje aan te binden, dat touwtje vast te maken aan de deur, en de deur dicht te gooien. Zeer pijnlijk! Het gesprek tussen Petrus en Jezus. Maar daarna is de bron van de pijn weg, en de pijn is snel helemaal over. Het is weer helemaal goed. De relatie is hersteld.

Hier komen we bij het tekort van de boodschap ‘je bent welkom zoals je bent’. Natuurlijk ben je welkom zoals je bent. En natuurlijk wil Christus al onze zonden vergeven, dat belooft Hij. Maar als we blijven zondigen, zonder enig verlangen naar verbetering in woord, daad en gedachten onszelf afzetten tegen Christus. Dan kan het niet anders of we worden net als Petrus, dan gaan onze zonden tussen Jezus en ons in staan... Dat is het slechte nieuws, ondanks Golgotha, ondanks vergeving kunnen onze zonden nog steeds de weg naar God versperren. Dat komt door ons schuldgevoel, dat komt doordat de zonde ons steeds verder bij God vandaan wil trekken, dat komt doordat wij willens en wetens Jezus bij ons weg proberen te slaan...

Maar dan het goede nieuws. En dat kun je de pijn van Pasen noemen. Jezus komt naar ons toe. Hij wil die rotte kies trekken. Bij Petrus doet Hij dat op een vakkundige haast chirurgische wijze, Hij brengt de pijn aan het licht, en het schuldgevoel wordt weggedaan. Jezus wil ook op die manier aan de slag gaan met jou... Sterker nog Hij is bezig met jou...

Wanneer je gelooft dan groei je ook in geloof... Denk bijvoorbeeld aan de vrucht van de Geest. En heel plat gezegd: als je niet groeit, dan is er iets mis... Dan staat er iets tussen jou en Christus in... Jezus wil het weghalen, dat kan veel pijn

doen, heel veel pijn... Maar het eindresultaat is dat je een beter mens wordt, een waardiger erfgenaam van God Werk je mee of werk je tegen? De pijn van Pasen.

Zo ook die mensen in hun laatste levensfase. Wij hoeven niet bang te zijn voor de dood, echt niet. God belooft dat we in Christus zullen leven, en dat een heel klein geloof ook voldoende is... Maar tegelijkertijd als mensen met een schuldgevoel zitten, als ze zich zorgen maken. Dan hoeft dat niet een teken te zijn van een klein geloof. Het kan juist zijn dat God, ondanks de vaak hoge leeftijd, nog vol op bezig is met ze. Ze meer een beeld van Christus laat zijn, juist in die cruciale levensfase voor het sterven. Waarin mensen, misschien wel meer dan ooit daarvoor in hun leven, kunnen laten zien wat voor rijkdom het leven met Christus geeft in deze tijd waarin veel mensen in een zingevingscrisis verkeren.

God houdt zoveel van je dat je welkom bent bij Hem zoals je bent, maar Hij houdt teveel van je om je te laten zoals je bent. Hij gaat met je aan de slag. Hij verandert je. Hij maakt je een beter en mooier mens...

Bij Petrus deed Hij dat op de manier die we lazen. Bij jou zal Hij dat op een heel andere manier doen.

Toch wil ik nog de twee opdrachten benoemen die Jezus aan Petrus geeft. Na elk antwoord van Petrus klinkt de opdracht van Jezus om ‘Zijn schapen te hoeden’. Dat is typisch het Koninkrijk van God. Door zijn daden is Petrus de minste van de discipelen geworden, maar juist hij krijgt hier die opdracht: hoed mijn schapen. In de verzoening met Christus wordt voor Petrus duidelijk dat hij het op eigen kracht niet kan, dan zal hij falen... En dus moet hij het doen met Christus, met de Heilige Geest. Juist in zijn tekort schieten wordt voor Petrus duidelijk dat Hij afhankelijk is van de Goede Herder. Of in de woorden van de Heer bij Paulus: ‘want mijn kracht openbaart zich juist ten volle wanneer iemand zwak is.’ In onze zwakheid is God krachtiger. Petrus is bij uitstek geschikt als leider van de kerk, omdat hij beseft dat hij het zelf niet kan... Alle eer aan God...

Na het hartstochtelijke derde antwoord van Petrus lezen we: ‘Werkelijk, Ik verzeker je, toen je jong was deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel omdoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.’ Met deze woorden duidde Hij aan hoe Petrus zou sterven tot eer van God. Daarna zei Hij: ‘Volg Mij.’ Die opdracht ‘Volg mij’ klinkt voor elke christen. Voor Petrus was het duidelijk hoe die weg op aarde zal gaan eindigen, met de dood. Volgens de traditie is Petrus net als Jezus gekruisigd. Jezus volgen tot in de dood. Jezus roept ook jou op om Hem te volgen. Waar de weg ons zal leiden weten we niet, maar we weten dat het goed is. Goed in Zijn ogen... In de navolging werkt Jezus aan ons, worden wij andere mensen... Beter mensen... Mensen zoals wij als mens bedoeld zijn... Leef met Hem... Ieder op de manier die Jezus ons voorhoudt...

Jezus zegt tegen Petrus dat hij op een verschrikkelijke manier gedood zal worden. Petrus kijkt om zich heen, ziet de leerling, waarschijnlijk Johannes en vraagt: en hij? Wat gebeurt er met hem? Maar dat hoeft Petrus niet te weten... Zo ook wij... Wij worden geroepen om Jezus te volgen. Voor de een is dat een weg met veel chirurgische ingrepen en kiezen die getrokken worden. Voor de ander lijkt het allemaal gestroomlijnder te zijn... Maar wij hoeven geen wegen te vergelijken. Jezus roept, en wij mogen volgen. Op weg naar het eeuwige leven met Hem, en tot die tijd om te groeien en om tot zegen te zijn...

Laten wij dan ons kruis op ons nemen en Jezus volgen. Niet wetende waar de weg ons zal brengen, maar met de zekerheid dat we met Christus zijn. Hij die van ons houdt zoals we zijn, maar die teveel van ons houdt om ons zo te laten. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410